

# Pajasan žláznatý

objekt č. 06 | Žerotínovo náměstí



Pajasan žláznatý, u kterého právě stojíte, se nachází na nevelkém zeleném prostranství na Žerotínově náměstí. Na tomto velmi rušném místě naleznete různé státní instituce a školy. Například budovu Ústavního soudu, krajský úřad nebo rektorát Masarykovy univerzity. V současné době je toto náměstí pojmenováno podle moravského vlastence Karla ze Žerotína, který žil na přelomu 16. a 17. století. V minulosti se náměstí jistou dobu jmenovalo Radwitplacz neboli Raduitovo náměstí. Podle francouzského maršálka Jeana Louis Raduit de Souches, který byl velitelem města Brna při obléhání Švédy v roce 1645.

Pajasan žláznatý, latinsky *Auillanthus altissima*, je opadavý strom, dorůstající výšky 20 až 25 metrů. Všimněte si jeho vysoké, klenuté a nepříliš rozložitě koruny, která je nesena rovným a silným kmenem. Je také typický svými dlouhými složenými lichozpeřenými listy, které po rozdrcení nepříjemně páchnou po myšíně. Tekutina z listů může u citlivých jedinců vyvolat alergickou reakci, podobně jako pyl. Na bázi listů se nachází drobný výrůstek se žlázkou. Plody tvoří protáhlé dvoukřídlé nažky, které mají po dozrání šedohnědou barvu a obvykle na stromě zůstávají až do jara. Až uvidíte pajasan v zimě, určitě ho podle těchto plodů poznáte. Původní domovinou pajasanů je východní Asie. U nás byl poprvé vysazen v roce 1803 v Lednici na jižní Moravě. Od té doby se používá jako okrasná dřevina v parcích, avšak postupem času se pajasan stal plevelným stromem a rozšířil se po celé České republice. Velmi rychle roste, je odolný vůči znečištěnému ovzduší měst a navíc, má schopnost omezovat růst okolní vegetace. Patří mezi 40 nejvíce invazních dřevin na světě. Pro svou odolnost a schopnost růstu do vsutku pozoruhodných výšek bývá nazýván „nebeským stromem z pekel“.

V literárním světě je pajasan spojen například z Brooklynem. Stalo se tak díky Betty Smithové, která je autorkou knihy *V Brooklynu roste strom*. Pajasan se zde objevuje jako symbol houževnatosti a touhy vyrůst i z mála neúrodné půdy k nebi.

Následuje ukázka z knihy:

Betty Smithová, *V Brooklynu roste strom*:

*„Měl zahrocené listy na zelených stopkách, vyrůstajících paprskovitě s proutků na větvích, takže celý strom vypadal jako hromada rozevřených zelených slunečníků. Někteří lidé mu říkali strom nebes. Ať kamkoli padlo jeho semě, vznikl nový strom, který se dral vzhůru, jako by chtěl vyrůst až do oblak. Rostl v oplocených parcelách a z opuštěných hromad odpadků, a byl to jediný strom, který rostl z betonu. Rostl a oplýval mízou, avšak pouze v činžákových čtvrtích chudiny. Byl to strom, který měl rád chudé lidi.“*